

Svar på Enkätfrågor från Socialdemokraterna i Borgholms kommun.

1. Biologisk mångfald

Öland Naturskyddsförening anser att en minskning av biologisk mångfald, vid sidan av klimatförändringar, är det allvarligaste hotet mot vår miljö och därmed oss själva.

Hur ser ni i ert parti på kommunens möjligheter att påverka de förändringar som ger minskad biologisk mångfald i nedanstående miljöer? (Beakta gärna även de områden som kommunen inte äger.)

Har ni i ert parti förslag OCH i så fall vilka på konkreta åtgärder gällande;

- a) Skogsmiljöer**
- b) Jordbruksmark**
- c) Havsmiljöer**
- d) Sötvattensmiljöer**
- e) Öppna marker (vägkanter, ängar, hagar m.fl.)**

Svar:

Den biologiska mångfalden i våra unika skogsmiljöer, som präglas av en blandning av ädellövskog, tallskog och historiskt betade marker, är viktiga att värna. Särskilt inom det artrika Mittlandet. Naturvård i Borgholm bygger ofta på att bibehålla betesdrift i skogen, som kan förhindra att ljusöppna miljöer växer igen. För att bevara livsmiljöerna för känsliga arter som är beroende av fuktiga och skuggiga miljöer bör hyggesfria metoder användas i skogsbruket.

Förstörda livsmiljöer och igenväxning är hot, vilket innebär att restaurering av ängs- och betesmarker är en viktig del av naturvårdsarbetet

*Andelen **jordbruksmark** på Öland är över 50 procent. En stor del är betesmark som hålls öppen av betande djur, vilket är viktigt för den biologiska mångfalden. Vi anser att jordbruksmark i huvudsak ska bevaras, men samtidigt kan viss mark behövas för bostäder och företagsetableringar som till exempel Rosenfors i Borgholm.*

*Östersjön är hårt belastad av föroreningar och näringsämnen från jordbruk och utsläpp leder till algbloomning och syrefattiga bottenar. Vi vill att fler **våtmarker** restaureras och återskapas. Det minskar näringsläckaget till havet och utsläppen av klimatgaser, samtidigt som biodiversiteten och grundvattenbildningen gynnas. Vedby Vedborm träsk är det senaste exemplet som även syftar till att förbättra **sötvattnet** i Hornsjön. Samarbeten mellan olika markägare, kommunen och Borgholm Energi ser vi gärna mer av.*

***Vägkanter** bör inte klippas första gången förrän vid midsommar. Ängar i stadsmiljöer kan delvis hållas oklippta för att gynna pollinatörer.*

2. Biologisk mångfald i offentliga miljöer

Tätorters miljöer (parker och andra grönytor, skolgårdar, trädgårdar, gatukanter, mellan husen) ger oss särskild nytta och glädje.

Hur vill ni bidra till att dessa värnas och utvecklas; har ni förslag på konkreta åtgärder?

Svar:

Vi ser gärna att nedklippta gräsmattor ersätts med blommande ängsmark för att gynna pollinatörer som bin och fjärilar. Plantera inhemska träd, buskar och perenner som ger bättre förutsättningar för lokala insekter och fåglar. Varför inte fler fågelholkar och insektshotell i parker och naturområden.

3. Strandskydd

På Öland gäller generellt ett strandskydd (mot byggnation av olika slag) om 300 meter, från vilket kommunen kan ge dispens. Ölands Naturskyddsföreninganser att strandskyddet behövs vid alla stränder, alltså även vid sötvatten, för att stärka och värna den biologiska mångfalden i och vid vattnet; för att ge skydd mot erosion och översvämning, samt inte minst viktigt, för att garantera tillgängligheten för alla människor.

Vad tycker ni och varför?

Svar:

Vi delar i stort Naturskyddsföreningens bild, men anser att smärre undantag kan göras för exempelvis toaletter och kanske små bastubyggnader, som i sin tur kan gynna besöksnäringen, ökar trivselen och samtidigt värna miljön.

4. Framtida energiförsörjning i kommunen?

a) Hur kan enligt er åsikt kommunen energieffektivisera dels kommunala verksamheter och fastigheter, dels privata fastigheter?

Svar:

Energieffektivisering handlar mycket om fastigheternas klimatskal (väggar, fönster, tak och golv). Styrning av värmekretsar och ventilationssystem är också väsentligt. För uppvärmning är fjärrvärme att föredra där systemet är utbyggt (Borgholm och Löttorp). Solceller och batterilösningar kan användas efter upprättade och godkända lönsamhetskalkyler.

Elbaserad uppvärmning (värmepumpar) kan användas när fjärrvärme inte finns tillgänglig.

Måltal för energianvändningen uttryckt kwh/m²,år upprättas och följs upp årligen.

b) Tycker ni att kommunen ska eller inte ska ha en kommunal energirådgivare?

Motivera ert svar!

Svar:

Den lösning vi haft hittills där vi delar energi- och klimatrådgivare har fungerat väl för både konsumenter och företag. Vi är dessutom medlemmar i Energikontor Syd som via olika projekt kan stödja våra företag och oss som kommun.

c) Hur ställer ni er till utbyggnad av vindkraft och solkraft på Öland och i närliggande vatten?

Motivera ert svar!

Svar:

I grunden är vi positiva till utbyggnad av förnybar elproduktion. Gärna lösningar som kombinerar solceller, vindkraft och batterilösningar.

Många av våra äldre vindkraftanläggningar står inför en förnyelse inom några år. Vi måste se över vår vindbruksplan så vi kan möta förnyelsen med kanske färre men något högre vindkraftverk. En utbyggnad av havsbaserad vindkraft på Ölands östra sida är vi positiv till.

Förnybar energi är det mest hållbara energialternativet.

5. Fossilfrihet

Vi vet alla att klimathoten är stora och ger allt tydligare effekter. Vi behöver alla bidra till att minska uppkomsten av dess orsaker, främst genom en kraftigt minskad användning av fossil energi.

Vilka åtgärder kommer ditt parti att föreslå för att under kommande mandatperiod minska användningen av fossila bränslen i kommunen (både inom och utom den offentliga sektorn)?

Svar:

Vår uttalade ambition är att kommunens verksamhet ska vara fossilbränslefri år 2030. Utmaningen är våra transporter där vi successivt går över till el och biodiesel.

Vi ser gärna att de storskaliga biogas ambitionerna blir verklighet. Det kan underlätta för jordbruksnäringen att fasa ut fossil diesel.

6. Övergödning

Sedan många decennier är övergödning ett stort problemoch idag kanske ännu större, med många orsaker.

Vilka orsaker ser ni som största problemet?

Om ni ser detta som bekymmersamt - Vilka åtgärder kommer ni i så fall att driva för att under kommande mandatperiod minska övergödningen av vatten, särskilt gällande Östersjön?

Svar:

Övergödningen av Östersjön är ett problem. Vi driver gärna på för dagvattenlösningar, fler våtmarker, översyn av enskilda avlopp och utbyggnad av kommunalt VA. Fler privata satsningar på biogas från stallgödsel kan få positiva effekter. Att begränsa näringsläckaget vid källan är att föredra.

7. Vattnet på Öland

Efter många decenniers olyckliga åtgärder har Öland berövats merparten av sina (yt)vattenförekomster, så att nederbörden förloras ut i havet.

Ölands Naturskyddsförening anser att mängden vatten i landskapet behöver öka kraftigt, för att gynna biologisk mångfald, fiskförekomst, grund-/dricksvatten, lokalklimat, lantbrukets behov m.m.

Vilka åtgärder/beslut vill ni i ert parti medverka till för att hålla kvar vattnet?

Svar:

Fler våtmarker tillsammans med markägare nämns i flera av våra svar. Att ta bort hinder för fiskvandring, som genomförts vid Hornsjöns utlopp vid Ålkistan, är ett konkret exempel. Vi ser gärna fortsatt regionalt och statligt stöd för nya våtmarksprojekt.

Vi har under många år återfört renat avloppsvatten i Böda. I kombination med att lantbruk bygger bevattningsdammar kan även renat avloppsvatten från Borgholms reningsverk användas för bevattning. Ny regelverk är under utveckling, men är ännu oklara.

8. Kommunal styrning, via avgiftsdifferentiering, av kostnader för t. ex. vatten

Hushållens kostnader beror till relativt stor del på konsumtion av resurser som el och vatten samt avfallshantering. Åtminstone de senare styrs helt respektive delvis av kommunens beslut och taxor.

Ölands Naturskyddsförening anser att dessa taxor borde ha en betydligt större tyngdpunkt på den verkliga konsumtionen, mindre på fasta kostnader (även om detta kommer att kräva lagändring).

Vad anser ni i ert parti och varför?

Svar:

Kostnaderna för VA är till den allra största delen fasta till följd av stora investering i och underhåll av reningsverk, vattenverk och ledningar. Prismodellen (taxan) bör spegla verksamhetens kostnadsstruktur.

Lite filosofiskt bör vi kanske säga att vatten används och inte konsumeras. Vattnet är ett kretslopp som vi kan använda om vi inte tillför gifter och restprodukter som inte går att avskilja.

9. Betyg på Mörbylångas miljöarbete

Tidningen Aktuell Hållbarhet menar att Borgholms kommun i jämförelse med alla Sveriges 290 kommuner ligger på plats 272 när det gäller vilken som är miljöbästa kommun ([Sveriges Miljöbästa kommun 2025 - Aktuell Hållbarhet Kommunrankning](#)).

Är ni i ert parti nöjda med den placeringen?

Om inte – vad tycker ni att ert parti ska satsa särskilt på för att förbättra rangordningen?

Svar:

Klart vi inte är nöjda med den placeringen, vi är bättre än så. Till viss del måste vi bättre redovisa vårt goda miljöarbete i olika mätningar. Det kommer vi att göra i fortsättningen.

10. Övergripande fråga

Hur villiga är ni i ert kommunala parti att (i kommunens politiska process) kämpa för att era natur- och miljövårdande svar ovan realiseras i praktiken?

Kan ni till exempel tänka er att gå emot "partilinjen" i rikspartiet eller agera mer kraftfullt lokalt för att minska utsläppet av koldioxid och andra växthusgaser.....

eller vara beredda att vägra samarbeta med ett parti, som varken har särskilt bra eller höga ambitioner att arbeta för en bättre miljö?

Beskriv era ambitioner!

Svar:

Vi arbetar för att förbättra vår lokala miljö och att minska kommunens klimatavtryck. De senaste åren tycker vi att klimatskeptikerna fått för stort utrymme runt om i världen men också i Sverige.

Vi är övertygade om att klimatgaserna är orsaken till jordens uppvärmning. Vilket påverkar livsmiljöerna på vår planet. Biodiversiteten är hotad, isarna smälter, skogsbränder, höga sommartemperaturer, stormar mm mm. Alla

klimat- och miljöförbättringar, små som stora räknas. Vi är beredda att ta ansvar.